

Тема:Відповідальність за порушення законодавства. Наслідки ДТП і ПДР.

Адміністративне правопорушення у сфері безпеки дорожнього руху – це суспільно небезпечне, протиправне, винне (умисне або необережне) діяння (дія чи бездіяльність), яке порушує закріплені в адміністративному законодавстві права учасників дорожнього руху на безпечні та комфортні умови користування вулично-шляховою мережею і за яке законом передбачено адміністративну відповідальність.

Види порушень правил дорожнього руху та адміністративна відповідальність. Випуск в експлуатацію ТЗ та інших пересувних засобів з перевищенням нормативів вмісту забруднюючих речовин у відпрацьованих газах. Штраф 1360 грн. посадові особи, суб'єкти підприємницької діяльності. Експлуатація автотранспортних та інших пересувних засобів з перевищенням нормативів вмісту забруднюючих речовин у відпрацьованих газах. Штраф 510 грн. громадяни Грубе порушення механізаторами правил технічної експлуатації с/г машин і техніки безпеки штраф 102-340 грн. або позбавлення права керування цими машинами до 1 місяця механізатори. Керування транспортним засобом, який має такі несправності, експлуатація ТЗ за яких заборонена; керування ТЗ, який підлягає технічному контролю, але своєчасно його не пройшов штраф 340 грн.водійч.1, ч.3 ст. 121. Керування водієм ТЗ, що має несправності системи гальмового або рульового керування, тягово-зчіпного пристрою, зовнішніх світлових приладів (темної пори доби) чи інші технічні несправності, з якими відповідно до встановлених правил експлуатація його забороняється, або переобладнаний з порушенням відповідних правил, норм і стандартів, який використовується для надання послуг з перевезення пасажирів штраф 680 грн.водійч.2 ст. 121 Повторне протягом року правопорушення, вказане у ч.1-3 ст. 121позбавлення права керування ТЗ 3-6 місяців або адміністративний арешт 5-10 дібводійч.4 ст. 121 Порушення правил користування ременями безпеки або мотошоломами штраф 510 грн. водій ч.5 ст. 121 Керування ТЗ з порушенням правил реєстрації, без номерного знака штраф 850 грн.водійч.6 ст. 121 Повторне протягом року керування водієм транспортним засобом, не зареєстрованим або не перереєстрованим в Україні в установленому порядку, його експлуатація без номерного знака або з номерним знаком, що не належить цьому засобу чи не відповідає вимогам стандартів, або з номерним знаком, закріпленим у не встановленому для цього місці, закритим іншими предметами, у тому числі з нанесенням покриття або застосуванням матеріалів, що перешкоджають чи ускладнюють його ідентифікацію, чи забрудненим, що не дозволяє чітко визначити символи номерного знака з відстані двадцяти метрів, перевернутим чи неосвітленим штраф 1700 грн. або громадські роботи 30-40 годин з оплатним вилученням ТЗ чи без такого водій ч.7 ст. 121. Експлуатація ТЗ, ідентифікаційні номери яких не відповідають записам у реєстраційних документах штраф 255 грн. водій ст. 1211. Перевищення встановлених обмежень швидкості руху транспортних засобів більш як на 20 км/год на годину, порушення вимог дорожніх знаків та

розмітки проїзної частини доріг, правил перевезення вантажів, буксирування транспортних засобів, зупинки, стоянки, проїзду пішохідних переходів, ненадання переваги у русі пішоходам на нерегульованих пішохідних переходах, а так само порушення встановленої для транспортних засобів заборони рухатися тротуарами чи пішохідними доріжками штраф 340 грн. водій ч.1 ст. 122. Перевезення водієм маршрутного таксі кількість пасажирів більшу, ніж дозволено технічними характеристиками, або більшу за кількість місць для сидіння штраф 170 грн. водій маршрутного таксі ч.1 ст. 1212 Види порушень правил дорожнього руху та адміністративна відповідальність. Порушення правил проїзду перехресть, зупинок транспортних засобів загального користування, проїзд на заборонний сигнал світлофора або жест регулювальника, порушення правил обгону і зустрічного роз'їзду, безпечної дистанції або інтервалу, розташування транспортних засобів на проїзній частині, порушення правил руху автомагістралями, користування зовнішніми освітлювальними приладами або попереджувальними сигналами при початку руху чи зміні його напрямку, використання цих приладів та їх переобладнання з порушенням вимог відповідних стандартів, користування під час руху транспортного засобу засобами зв'язку, не обладнаними технічними пристроями, що дозволяють вести переговори без допомоги рук (за винятком водіїв оперативних транспортних засобів під час виконання ними невідкладного службового завдання), а так само порушення правил навчальної їзди штраф 510 грн. водій ч.2 ст. 122 Ненадання переваги в русі транспортним засобам аварійно-рятувальних служб, швидкої медичної допомоги, пожежної охорони, поліції, що рухаються з увімкненими спеціальними світловими або звуковими сигнальними пристроями, ненадання переваги маршрутним транспортним засобам, у тому числі порушення правил руху і зупинки на смузі для маршрутних транспортних засобів, а так само порушення правил зупинки, стоянки, що створюють перешкоди дорожньому руху або загрозу безпеці руху штраф 680 грн водій ч.3 ст. 122 Перевищення встановлених обмежень швидкості руху транспортних засобів більш як на п'ятдесят кілометрів на годину штраф 1700 грн. водій ч.4 ст. 122 Порушення, що спричинили створення аварійної обстановки, а саме: примусили інших учасників дорожнього руху різко змінити швидкість, напрямок руху або вжити інших заходів щодо забезпечення особистої безпеки або безпеки інших громадян штраф 1445 грн. або позбавлення права керування ТЗ від 6 місяців до 1 року водій ч.5 ст. 122 Зупинка чи стоянка транспортних засобів на місцях, що позначені відповідними дорожніми знаками або дорожньою розміткою, на яких дозволено зупинку чи стоянку лише транспортних засобів, якими керують водії з інвалідністю або водії, які перевозять осіб з інвалідністю (крім випадків вимушеної стоянки), а так само створення перешкод водіям з інвалідністю або водіям, які перевозять осіб з інвалідністю, у зупинці чи стоянці керованих ними транспортних засобів, неправомірне використання на транспортному засобі розпізнавального знака «Водій з інвалідністю» штраф 1020 - 1700 грн. водій ч.6 ст.122. Зупинка чи стоянка транспортних засобів на місцях, що позначені відповідними дорожніми знаками та/або дорожньою розміткою, на яких дозволено зупинку чи стоянку лише транспортних засобів, оснащених електричними двигунами (одним чи декількома), а так само створення перешкод водіям транспортних засобів,

оснащених електричними двигунами (одним чи декількома), у зупинці або стоянці штраф 340 - 510 грн.водійч.7 ст. 122 Невиконання вимог про зупинку. Штраф 153 грн. або позбавлення права керування ТЗ від 3 до 6 місяців водій ст. 1222. Залишення місця ДТП штраф 3400 грн. або позбавлення права керування транспортними засобами на строк від 1 до 2 років, або адмін. арешт від 10 до 15 діб водій ст. 1224. Порушення правил встановлення і використання спеціальних сигнальних пристроїв штраф 8500 грн. з конфіскацією цих пристроїв водій ст. 1225. В'їзд на залізничний переїзд особою, яка керує ТЗ, у випадках, коли рух через переїзд заборонений штраф 850 грн. або позбавлення права керування ТЗ від 6 місяців до 1 року, або адмін. арешт від 7 до 10 діб з оплатним вилученням ТЗ (у його власника) чи без такого особа, визнана винною ч.2 ст. 123. Порушення, а саме в'їзд на залізничний переїзд у випадках, коли рух через переїзд заборонений, вчинене водієм ТЗ під час надання послуг з перевезення пасажирів або небезпечних вантажів позбавлення права керування ТЗ від 1 до 3 років або адмін. арешт від 10 до 15 діб з оплатним вилученням ТЗ чи без такого особа, визнана винноюч.3 ст. 123. Зупинка чи стоянка транспортних засобів на місцях, що позначені відповідними дорожніми знаками та/або дорожньою розміткою, на яких дозволено зупинку чи стоянку лише транспортних засобів, оснащених електричними двигунами (одним чи декількома), а так само створення перешкод водіям транспортних засобів, оснащених електричними двигунами (одним чи декількома), у зупинці або стоянці штраф 340 - 510 грн.водійч.7 ст. 122. Інші порушення правил руху через залізничні переїзди штраф 340 грн.водійч.1 ст. 123 Порушення правил дорожнього руху, яке призвело до пошкодження ТЗ, вантажів, дорожніх споруд чи іншого майна штраф 850 грн. або позбавлення права керування ТЗ від 6 місяців до 1 року водій ст. 124 Ненадання транспортних засобів поліцейським та медичним працівникам, а також ненадання військових транспортних засобів посадовим особам Військової служби правопорядку у Збройних Силах України штраф 68 грн. водій ст. 1241 Керування ТЗ особою, яка не має або не пред'явила для перевірки посвідчення водія, реєстраційного документа та ліцензійної картки (за необхідності), поліса обов'язкового страхування цивільно-правової відповідальності (крім осіб, які у встановленому порядку навчаються водінню транспортного засобу)штраф 425 грн.правопорушникч.1 ст. 126 Керування ТЗ особою, яка не має права керування ТЗ, передача керування ТЗ особі, яка не має такого права (крім осіб, які у встановленому порядку навчаються водінню транспортного засобу)штраф 3400 грн.правопорушникч.2 ст. 126 Керування ТЗ особою, стосовно якої встановлено тимчасове обмеження у праві керування транспортними засобами позбавлення права керування транспортними засобами на строк від 3 до 6 місяців правопорушник ч. 3 ст. 126 Керування ТЗ особою, яка позбавлена права керування ТЗ штраф 20400 грн.водійч.4 ст. 126 . Повторне протягом року керування транспортним засобом особою, яка не має права керування таким транспортним засобом, або передача керування транспортним засобом особі, яка не має права керування таким транспортним засобом; стосовно якої встановлено тимчасове обмеження у праві керування транспортними засобами; позбавленою права керування транспортними засобами штраф 40800 грн. з позбавленням права керування транспортним засобом на строк від

5 до 7 років та з оплатним вилученням транспортного засобу чи без такого. водій/правопорушник ч.5 ст. 126 Порушення ПДР пішоходами (непокоря сигналам регулювання, перехід у невстановлених місцях тощо) штраф 255 грн. пішохід ч.1 ст. 127 Порушення ПДР особами, які керують велосипедами, гужовим транспортом, і погоничами тварин штраф 340 грн. водії вказаних ТЗ ч.2 ст. 127 Порушення порядку видачі документа про технічну справність транспортного засобу та порядку видачі спеціального знака державного зразка про укладення договору обов'язкового страхування цивільно-правової відповідальності власників наземних транспортних засобів штраф 1360-1700 грн. посадові особи ч.1, ч.2, ч.3 ст. 127.1 Випуск на лінію ТЗ, технічний стан яких не відповідає встановленим вимогам або без необхідних документів, направлення в рейс одного водія на маршрут протяжністю понад 500 км штраф 680 грн. посадові особи, підприємці ч.1 ст. 128. Вказане у ч.1 ст. 128 діяння, вчинене повторно протягом року штраф 850 грн. посадові особи, СГД ч.2 ст. 128 Порушення або невиконання правил, норм та стандартів, що стосуються забезпечення безпеки дорожнього руху штраф 1700 грн. відповідальні особи посадові особи СГД ч.1 ст. 128.1 Порушення, передбачені частиною першою ст.128.1, що спричинили пошкодження транспортних засобів, вантажів, автомобільних доріг, вулиць, залізничних переїздів, дорожніх споруд чи іншого майна штраф 2550 грн. особи, відповідальні за будівництво, ремонт чи утримання доріг; посадові особи, відповідальні за технічний стан, обладнання чи експлуатацію ТЗ; СГД ч.2 ст. 128.1 Допуск до керування ТЗ водіїв, які перебувають у стані сп'яніння, у хворобливому стані, під впливом лікарських засобів, які знижують увагу та швидкість реакції, або таких, що не пройшли у встановлений строк медичного огляду штраф 425 грн. посадові особи, СГД ч.1. ст. 129 Допуск до керування ТЗ водіїв, які не мають права керування ТЗ штраф 340 грн. посадові особи, СГД ч.2 ст. 129 Допуск до керування річковим або маломірним судном осіб, які перебувають у стані сп'яніння, або під впливом лікарських засобів, які знижують увагу та швидкість реакції, штраф 1020 грн. посадові особи ч.3 ст. 129 Керування ТЗ особами, які перебувають у стані сп'яніння або під впливом лікарських засобів, які знижують увагу та швидкість реакції, а так само відмова особи пройти огляд на стан сп'яніння чи наявність зазначених лікарських засобів штраф 17000 грн. з позбавленням права керування транспортними засобами на строк 1 рік водій, інші особи ч.1 ст. 130. Вживання особою, яка керувала транспортним засобом, після дорожньо-транспортної пригоди за її участю алкоголю, наркотичних засобів, психотропних речовин, їх аналогів, а також лікарських препаратів, виготовлених на їх основі (крім тих, що входять до офіційно затвердженого складу аптечки або призначені медичним працівником), або після того, як транспортний засіб був зупинений на вимогу поліцейського, до проведення уповноваженою особою медичного огляду з метою встановлення стану алкогольного, наркотичного чи іншого сп'яніння або щодо вживання лікарських препаратів, що знижують його увагу та швидкість реакції, чи до прийняття рішення про звільнення від проведення такого огляду, - штраф 34400 грн. або адміністративний арешт на строк 15 діб, з позбавленням права керування транспортними засобами на строк 3 роки. водій ч.4 ст. 130. Порушення правил дорожнього перевезення небезпечних вантажів та правил проїзду

великогабаритних і великовагових транспортних засобів автомобільними дорогами, вулицями та залізничними переїздами штраф 510 грн. (водії), штраф 680 грн. (посадовці, СГД)водії, посадові особи, СГД ст. 1321. Решта порушень правил дорожнього руху. Попередження водій ст. 125.

Автомобіль – не розкіш, а засіб пересування, – полюбляв стверджувати герой відомого твору. Сьогодні сучасній людині просто необхідний автомобіль. Мати машину дуже зручно, з нею не потрібно витрачати час на очікування автобуса, з нею зручно планувати свій вільний час і відпочинок. З автомобілем не потрібно переживати, чи зможемо донести важкі речі, сумки, тому що для цього є транспортний засіб. Про, не слід забувати, що автомобіль – це також об'єкт підвищеної небезпеки. Особливої небезпеки керування транспортним засобом стає у дощову погоду та у зимову пору року. Щодня на дорогах України стаються сотні дорожньо-транспортних пригод і в них гинуть та травмуються люди. Скоєння ДТП внаслідок порушення правил дорожнього руху є дуже розповсюдженим в Україні явищем і такі дії входять до категорії найбільш поширених правопорушень. П.6 статті 2 Кодексу цивільного захисту України визначає, що дорожньо-транспортна пригода – подія, що сталася під час руху дорожнього транспортного засобу, внаслідок якої загинули або зазнали травм люди чи заподіяна шкода майну. П.п. 2.10. п.2 Правил дорожнього руху, затверджених постановою Кабінету Міністрів України передбачено, що у разі причетності до дорожньо-транспортної пригоди водій зобов'язаний негайно зупинити транспортний засіб і залишатися на місці пригоди. Ніколи не залишайте місце ДТП, зникнувши з місця аварії, Ви автоматично вважаєтеся винним. За залишення місця ДТП винний може бути притягнутий до кримінальної відповідальності. Так, за залишення водіями транспортних засобів, іншими учасниками дорожнього руху на порушення встановлених правил місця дорожньо-транспортної пригоди, до якої вони причетні, тягне за собою накладення штрафу в розмірі 3 400 грн. або позбавлення права керування транспортними засобами на строк від одного до двох років, або адміністративний арешт на строк від десяти до п'ятнадцяти діб. У разі ДТП водій зобов'язаний увімкнути аварійну сигналізацію і встановити знак аварійної зупинки. Вкрай важливо, щоб всі події на місці скоєння дорожньо-транспортної пригоди були зафіксовані уважно, ретельно, чітко та без помилок. Тому, одне із ключових завдань водія при ДТП – не переміщати транспортний засіб і предмети, що мають причетність до пригоди. Дії водіїв при ДТП повинні бути направлені, перш за все, на збереження цілісності місця пригоди. Якщо хтось буде порушувати стан речей чи намагатися щось приховати, необхідно втручатися та перешкоджати протиправним діям. Також, дії при ДТП допускають відео реєстрацію та фото всіх важливих деталей. Співробітники поліції повинні зафіксувати все, що допоможе встановити обставини подій, що передували аварії, та їх точний розвиток. Співробітники поліції, які прибули на виклик, підготують цілий список документів, серед яких протокол про огляд місця ДТП, протокол стану автомобілів, схематичне зображення розвитку подій, свідчення свідків та учасників. Водій також зобов'язаний вжити можливих заходів для надання домедичної допомоги потерпілим, викликати бригаду екстреної (швидкої) медичної допомоги, а в разі відсутності можливості вжити зазначених заходів звернутися по допомогу до присутніх і відправити потерпілих до закладу охорони здоров'я. Залишати на місці ДТП людей у безпорадному стані без допомоги — це злочин, тому «водій-втікач» повинен розуміти, що за це він може отримати покарання у вигляді обмеження волі на строк до двох років або позбавленням волі на той самий строк. Якщо внаслідок залишення потерпілого у небезпеці настала його

смерть або інші тяжкі наслідки, то особа притягується до кримінальної відповідальності у вигляді позбавлення волі на строк від трьох до восьми років. Коли виконати дії щодо надання медичної допомоги потерпілим неможливо, тоді слід відвести потерпілого до найближчого лікувального закладу своїм транспортним засобом, попередньо зафіксувавши розташування слідів пригоди, а також положення транспортного засобу після його зупинки. При цьому у лікувальному закладі необхідно повідомити своє прізвище та номерний знак транспортного засобу (з пред'явленням посвідчення водія або іншого документа, який посвідчує особу, реєстраційного документа на транспортний засіб) і повернутися на місце пригоди; Далі Ви маєте повідомити про дорожньо-транспортну пригоду поліцію для обов'язкової реєстрації події, складання протоколу та схеми ДТП. (підписуйте документи тільки в разі повного погодження їх змісту з Вами!). Також до прибуття поліцейських Ви можете записати прізвища та адреси очевидців. Крім того, водій повинен вжити всіх можливих заходів для збереження слідів пригоди, огороження їх та організувати об'їзд місця пригоди. Також за наявності фотоапарата, бажано сфотографувати місце події, взаємне розташування транспортних засобів, пошкодження автомобілів, учасників ДТП. Дорожньо-транспортна пригода – є не зовсім приємною подією, але при її настанні слід пам'ятати, що першочергово слід не панікувати, зберігати спокій, зібрати всі свої емоції та діяти відповідно до норм чинного законодавства і ніяким чином не знімати стрес, адже до проведення медичного огляду водію заборонено вживати без призначення медичного працівника алкоголю, наркотиків, а також лікарських препаратів, виготовлених на їх основі (крім тих, які входять до офіційно затвердженого складу аптечки). Крім того, слід надати потерпілим, третім особам наступну інформацію: телефони та адресу страхової компанії, в якій Ви отримали поліс страхування відповідальності автовласника та попередити потерпілих про те, що ремонт може проводитись тільки після проведення представником страхової компанії огляду пошкодженого автомобіля (майна). Для цього слід як найшвидше повідомити про випадок страхову компанію (не пізніше 3 робочих днів з моменту ДТП!), для цього звернутися до цілодобового аварійного центру страхової компанії. Перевищення зазначеного терміну є припустимим у випадку, коли страхувальник (водій) не мав фізичної можливості своєчасно направити це повідомлення, зокрема, внаслідок поважних причин, а саме: травми після ДТП, коли страхувальник (водій) не спроможний рухатись самостійно, перебування його тривалий час без свідомості, що підтверджується медичною довідкою. У разі якщо це обумовлено ситуацією з аварійною службою компанії слід дочекатись разом з усіма учасниками аварії приїзду аварійного комісара компанії, який допоможе в зверненні до відповідних сервісних служб з евакуації, зберігання та ремонту транспортного засобу. Далі слід заповнити бланк повідомлення про страховий випадок та передати своєму страховику або надіслати поштою рекомендованим листом усі письмові документи (листи, вимоги, виклики), отримані від третіх осіб у зв'язку зі шкодою, заподіяною цим особам внаслідок ДТП.

Чи можливе вирішення конфлікту без участі поліції?

Законом України “Про обов'язкове страхування цивільно-правової відповідальності власників наземних транспортних засобів” передбачено, що у разі настання дорожньо-транспортної пригоди за участю лише забезпечених транспортних засобів, за умови відсутності травмованих (загиблих) людей, а також за згоди водіїв цих транспортних засобів щодо обставин її скоєння, за

відсутності у них ознак алкогольного, наркотичного чи іншого сп'яніння або перебування під впливом лікарських препаратів, що знижують увагу та швидкість реакції, ці водії мають право спільно скласти повідомлення про дорожньо-транспортну пригоду (Європротокол). Європротокол автовласнику видається вперше страховиком (страховою компанією) безкоштовно під час укладення договору обов'язкового страхування цивільно-правової відповідальності власників наземних транспортних засобів та повторно (у разі втрати або використання бланку Європротоколу) видається страховиком безоплатно на підставі письмової заяви автовласника. Європротоколом можна скористатися при умовах, коли: у ДТП немає фізично постраждалих людей чи людей, які загинули; обидва учасники не мають претензій щодо вживання наркотичних, алкогольних або лікарських засобів; обидва учасники згодні з обставинами події; одна із сторін визнала свою провину; обидва учасники мають бути забезпечені полісами ОСАЦВ (автоцивілки); сума матеріального збитку не повинна перевищувати 50 000 гривень. У разі невиконання хоча б однієї з зазначених умов, виклик відповідного підрозділу Національної поліції для оформлення ДТП є обов'язковим. Проте, ще є додаткові умови для застосування системи «Електронний Європротокол». По-перше транспортні засоби обох учасників ДТП повинні мати діючі поліси внутрішнього страхування. Якщо будь-який ТЗ забезпечений полісом іноземного страховика, необхідно використовувати паперовий бланк Європротоколу або викликати поліцію. Хоча б один з учасників ДТП повинен мати з собою справний пристрій (смартфон, планшет, ноутбук) з фотокамерою та доступом в Інтернет. Ідентифікаційні дані про страхувальника (коди ІНПП або ЄДРПОУ) та про забезпечений транспортний засіб (номерний знак, марку та модель) мають бути зазначені в полісі та коректно внесені в єдину централізовану базу даних Моторного (транспортного) страхового бюро України (МТСБУ). В протилежному випадку не можливо буде правильно ідентифікувати учасників ДТП. Також ще однією з умов є те, що транспортні засоби учасників ДТП не повинні мати причепів. У свою чергу водії, які скористались Європротоколом (незалежно від його форми) мають право залишити місце ДТП, звільняються від обов'язку інформувати відповідний підрозділ Національної поліції України про настання ДТП, звільняються від адміністративної відповідальності, передбаченої за спричинення ДТП, повинні не пізніше трьох робочих днів з дати ДТП звернутись зі своїм примірником заповненого Європротоколу до страховика, з яким укладали договір обов'язкового страхування цивільно-правової відповідальності власників наземних транспортних засобів. Також у разі використання системи «Електронний Європротокол» повідомлення страховикам учасників ДТП відправляються автоматично.

Відповідальність водіїв у разі ДТП?

За порушення правил дорожнього руху водії можуть бути притягнені до адміністративної та кримінальної відповідальності. Так, порушення учасниками дорожнього руху правил дорожнього руху, що спричинило пошкодження транспортних засобів, вантажу, автомобільних доріг, вулиць, залізничних переїздів, дорожніх споруд чи іншого майна, тягне за собою накладення штрафу в розмірі 850 грн. або позбавлення права керування транспортними засобами на строк від шести місяців до одного року. Порушення правил безпеки дорожнього руху або експлуатації транспорту особою, яка керує транспортним засобом, що спричинило потерпілому середньої тяжкості тілесне ушкодження, карається штрафом від 51 000 до 85 000 грн. або виправними роботами на строк до двох років, або арештом на строк до шести місяців, або

обмеженням волі на строк до трьох років, з позбавленням права керувати транспортними засобами на строк до трьох років. Якщо вищезазначені дії спричинили смерть потерпілого або заподіяли тяжке тілесне ушкодження, то особа притягується до відповідальності у вигляді позбавлення волі на строк від трьох до восьми років з позбавленням права керувати транспортними засобами на строк до трьох років або без такого. Якщо вищезазначені діяння спричинили загибель кількох осіб, то вони караються позбавленням волі на строк від п'яти до десяти років з позбавленням права керувати транспортними засобами на строк до трьох років. Порушення правил безпеки дорожнього руху або експлуатації транспорту особою, яка керує транспортним засобом у стані алкогольного, наркотичного чи іншого сп'яніння або під впливом лікарських препаратів, що знижують увагу та швидкість реакції, що спричинило потерпілому середньої тяжкості тілесне ушкодження, караються позбавленням волі на строк до трьох років з позбавленням права керувати транспортними засобами на строк від трьох до п'яти років. У разі коли такі діяння, вчинені в стані алкогольного, наркотичного чи іншого сп'яніння або під впливом лікарських препаратів, що знижують увагу та швидкість реакції, якщо вони заподіяли потерпілому тяжке тілесне ушкодження, караються позбавленням волі на строк від трьох до восьми років з позбавленням права керувати транспортними засобами на строк від п'яти до восьми років. Якщо порушення правил безпеки дорожнього руху або експлуатації транспорту особою, яка керує транспортним засобом, вчинені в стані алкогольного, наркотичного чи іншого сп'яніння або під впливом лікарських препаратів, що знижують увагу та швидкість реакції, спричинили смерть потерпілого, такі дії караються позбавленням волі на строк від п'яти до десяти років з позбавленням права керувати транспортними засобами на строк від п'яти до десяти років. Вищезазначені дії вчинені в стані алкогольного, наркотичного чи іншого сп'яніння або під впливом лікарських препаратів, що знижують увагу та швидкість реакції, якщо вони спричинили загибель кількох осіб, караються позбавленням волі на строк від семи до дванадцяти років з позбавленням права керувати транспортними засобами на строк від семи до десяти років.

Види ДТП класифікуються за такими критеріями: І. Залежно від категорії учасників дорожнього руху та способу скоєння: 1) зіткнення – пригода, під час якої транспортні засоби, що рухалися, зіткнулися поміж собою чи з рухомим складом залізниці. До цього виду належать також зіткнення з транспортним засобом, що раптово зупинився (перед світлофором, через затор у русі чи технічну несправність), і зіткнення рухомого складу залізниці із транспортним засобом, що зупинився або був залишений на колії; 2) перекидання – пригода, під час якої транспортний засіб, що рухався, перекинувся. До цього виду пригод не відносяться перекидання, яким передували інші види пригод. Тобто до перекидань відносяться тільки ті пригоди, при яких транспортний засіб, що рухався, втрачає стійкість та перекидається внаслідок впливу несприятливих погодних умов, технічної несправності, неправильного розміщення чи закріплення вантажу, а також через застосування неправильних прийомів

керування. Наприклад, якщо автомобіль перекинувся внаслідок перевищення критичної швидкості руху на повороті – це перекидання. Якщо ж водій різко змінює напрямок руху автомобіля після незначного бокового зіткнення з іншим транспортним засобом та внаслідок цього відбувається перекидання, то ця пригода кваліфікується як зіткнення; 3) наїзд на транспортний засіб, що стоїть – пригода, під час якої транспортний засіб, що рухався, наїхав на транспортний засіб, що стояв, а також на причіп чи напівпричіп. Слід відмежовувати дану пригоду від наїзду на транспортний засіб, котрий раптово зупинився, яка відноситься до зіткнення; 4) наїзд на перешкоду – пригода, під час якої транспортний засіб наїхав чи ударився у нерухомий предмет (опора мосту, стовп, огорожа, стіна, дерево, будівельні матеріали тощо); 5) наїзд на пішохода – пригода, під час якої транспортний засіб (у тому числі вантаж, який перевозиться) наїхав на людину чи вона сама наштовхнулася на транспортний засіб, що рухався. До наїздів на пішоходів відносяться також випадки наїзду на людей, які каталися на самокатах, санках, ковзанах, лижах, а також пересувалися в інвалідних колясках без двигуна. Наприклад, громадянин Б., перебуваючи у нетверезому стані, стояв на узбіччі дороги. В момент, коли повз нього проїжджав вантажний автомобіль, він похитнувся у бік проїзної частини та був збитий замикаючим гаком правого борту вантажівки. Ця пригода кваліфікується як наїзд на пішохода; 6) наїзд на велосипедиста – пригода, під час якої транспортний засіб 7) наїхав на велосипедиста чи він сам наштовхнувся на транспортний засіб, що рухався; 7) наїзд на гужовий транспорт – пригода, під час якої транспортний засіб наїхав на запряжених тварин або візок, який вони транспортували, або запряжені тварини чи візок, який вони транспортували, ударилися в транспортний засіб, що рухався; 8) наїзд на тварин – пригода, під час якої транспортний засіб наїхав на птахів, диких чи домашніх тварин (включаючи в'ючних і верхових) або ці тварини чи птахи ударилися в транспортний засіб, внаслідок чого постраждали люди чи спричинено матеріальні збитки; 9) падіння пасажирів – пригода, під час якої людина випала із транспортного засобу, що рухався, або впала у салоні транспортного засобу внаслідок різкого гальмування, прискорення чи змінення напрямку його руху. Падіння пасажирів, що виникають при зіткненнях, перекиданнях чи наїздах транспортних засобів на перешкоду до цього виду ДТП не

відносяться. Наприклад, пасажир автобусу отримав тілесні ушкодження внаслідок падіння від поштовху, що виник при наїзді автобусу на бордюрне каміння. Дана пригода буде кваліфікуватися як наїзд на перешкоду; 10) падіння вантажу – пригода, під час якої постраждали люди від падіння вантажу, що перевозився, чи відкинутого колесом механічного транспортного засобу. II. Залежно від важкості наслідків: 1) ДТП з матеріальним збитком – коли в результаті ДТП загиблих і поранених немає, а є тільки матеріальний збиток, незалежно від його розміру. Матеріальний збиток від ДТП може складатися із вартості: - ремонтно-відновлюваних робіт при пошкодженні транспортних засобів, вантажів, дорожніх та інших споруджень (знаків, огорож, світлофорів, зелених насаджень тощо); - надання медичної допомоги постраждалим у ДТП (виїзд на місце ДТП, доставлення постраждалих у медичний заклад, лікування, виплати за соціальним страхуванням); - збитків від зупинки руху транспортних засобів (зниження швидкості, затори, об'їзди), а також невиробленого продукту через втрату робочого часу; 2) ДТП з постраждалими – якщо в результаті ДТП люди отримали поранення або загинули. Пораненими в результаті ДТП вважаються люди, які одержали тілесні пошкодження (без урахування ступеня їх важкості) під час ДТП та звернулися в лікувально-профілактичний заклад з приводу цього за допомогою. Загиблими в результаті ДТП вважаються люди, які померли від поранень, одержаних під час ДТП, на місці ДТП, а також протягом 30 діб після її скоєння; 3) ДТП з тяжкими наслідками – такі, в яких: а) загинуло 3 і більше або постраждало 5 і більше осіб; б) загинули або постраждали видатні особи, зокрема депутати від районної ланки та вище, керівники органів виконавчої влади та місцевого самоврядування, правоохоронних органів, політичних партій та об'єднань громадян, судді, відповідальні працівники засобів масової інформації, заслужені діячі науки, культури і мистецтва; інші видатні особи: працівники дипломатичних, консульських установ та члени їх сімей, члени офіційних державних, громадських, релігійних і культурних делегацій; кандидати на виборні посади до органів державної влади та місцевого самоврядування від районної ланки і вище, члени виборчих комісій, іноземні спостерігачі та інші офіційні особи, які беруть участь у контролі за виборами (референдумами). Розглядаючи останню з наведених ознак ДТП – наявність шкідливих

наслідків, слід зазначити, що ДТП обов'язково супроводжується заподіянням матеріального збитку чи тілесними ушкодженнями або загибеллю людей. Ця обставина відрізняє ДТП від аварійних ситуацій. До останніх можна віднести, наприклад, випадки, коли автомобіль, що рухається слизькою дорогою, йде у занос, мимовільно розвертається, б'ється о сніжний вал, розташований на узбіччі, але не отримує ніяких механічних пошкоджень, а його водій, пасажир, вантаж чи інше майно залишаються неушкодженими. ДТП необхідно відрізнити від чотирьох дещо схожих подій, однак таких, що до ДТП не відносяться та оформлюються іншим чином. Зокрема, не є ДТП: 1) пригоди, які сталися внаслідок порушення водіями техніки безпеки і правил експлуатації транспортних засобів у процесі зчеплення (розчеплення) з причепами або встановлення на них спеціального обладнання чи механізмів, запуску двигуна за допомогою пускової рукоятки, проведення ремонту транспортного засобу тощо; 2) пригоди за участю тракторів, інших самохідних машин і механізмів, що сталися внаслідок порушення техніки безпеки під час виконання ними основних виробничих операцій (польові роботи, прокладання траншей, лісозаготівля, робота в кар'єрах, вантажно-розвантажувальні роботи, що виконуються за допомогою автокранів чи методом самоскиду, установа щогл, опор тощо); 3) пригоди, які сталися під час тренувань і змагань з автомобільних чи мотоциклетних видів спорту, якщо постраждали водії-спортсмени, судді чи інший персонал, що обслуговує спортивні заходи, або глядачі; 4) пригоди, які сталися внаслідок стихійного лиха.

30.04.2024р.Гр.11.Основи законодавства України.Урок 10.

Тема: 1. Поняття, загальна характеристика та види злочинів проти безпеки руху та експлуатації транспорту.

Кримінальна відповідальність за порушення правил безпеки руху та експлуатації транспорту передбачена розділом XI Особливої частини чинного КК України (статті 276-292).

Регулювання відносин у транспортній сфері здійснюється Кодексами України (наприклад, Кодекс торговельного мореплавства України (далі – КТМ), Водний кодекс України (далі – ВК), Повітряний кодекс України (далі – ПК); Законами України (наприклад, Закон України «Про транспорт» від 10 листопада 1994 р., Закон України «Про залізничний транспорт» від 4 липня 1996 р., Закон України «Про автомобільний транспорт» від 5 квітня 2001 р., Закон України «Про трубопровідний транспорт» від 15 травня 1996 р., Закон України «Про дорожній рух» від 30 червня 1993 р.), постановами КМУ, наказами, правилами (наприклад, Правила дорожнього руху, затверджені постановою Кабінету Міністрів України № 1306 від 10 жовтня 2001 р.), тощо. Деякі роз'яснення щодо питань кваліфікації злочинів проти безпеки руху та експлуатації транспорту висвітлені в ППВСУ «Про практику застосування судами України законодавства у справах про деякі злочини проти безпеки дорожнього руху та експлуатації транспорту, а також про адміністративні правопорушення на транспорті» від 23 грудня 2005 р. № 14., «Про внесення змін та доповнень до постанови Пленуму Верховного Суду України від 23 грудня 2005 року № 14 «Про практику застосування судами України законодавства у справах про деякі злочини проти безпеки дорожнього руху та експлуатації транспорту, також про адміністративні правопорушення на транспорті» від 19 грудня 2008 року № 18.

З розвитком транспорту збільшується потужність транспортних засобів та швидкість їх руху, що має важливе значення для розвитку суспільства. Проте це

викликає і негативні явища, оскільки більш тяжкими стають наслідки транспортних аварій, в яких гинуть люди, матеріальні цінності. Боротьба з транспортними злочинами в сучасних умовах набуває важливого значення, про що свідчить віднесення цих злочинів до самостійного розділу Особливої частини КК. Головною ознакою, за якою транспортні злочини об'єднані в одну групу, є *родовий об'єкт*. Таким об'єктом є відносини, що забезпечують безпеку руху та експлуатацію транспорту. Таким чином, під злочинами проти безпеки руху та експлуатації транспорту слід розуміти передбачені кримінальним законом суспільно небезпечні діяння, що посягають на безпеку руху та експлуатації всіх видів механічного транспорту.

Безпосередні об'єкти окремих транспортних злочинів лежать у площині родового об'єкту, хоч і мають свої особливості. Вони залежать, насамперед, від видів транспорту, якими можуть вчинятися ці злочини, а також від характеру об'єктивної сторони та кваліфікуючих обставин. Так, деякі злочини можуть бути вчинені із застосуванням насильства або погроз, у зв'язку з чим виникає питання про додатковий безпосередній об'єкт – життя і здоров'я особи.

Предметом цих злочинів є транспортні засоби, шляхи сполучення, споруди на них, транспортні комунікації, вокзали, засоби зв'язку, сигналізації, автоматизації, що забезпечують безпеку руху транспортних засобів.

З об'єктивної сторони ці злочини побудовані по-різному. Більша частина цих посягань описана в законі, як злочини з матеріальним складом, менша частина – з формальним.

У злочинах з матеріальним складом об'єктивна сторона містить у собі діяння, наслідки і причинний зв'язок між ними.

Діяння в цих злочинах виражається в дії або бездіяльності особи. Деякі злочини (наприклад, пошкодження шляхів сполучення і транспортних засобів) можуть бути вчинені лише шляхом дії.

У багатьох злочинах діяння виражається в порушенні певних правил. Це означає, що диспозиції таких статей є бланкетними, тому для встановлення факту порушення цих правил, необхідно звертатися до відомчих нормативних актів, що регламентують поведінку працівника транспорту чи іншого учасника дорожнього руху. Важливо точно визначити, які статті, пункти, параграфи нормативних актів порушені та у чому це порушення виразилося.

Обов'язковою ознакою злочинів з матеріальним складом є *наслідки*.

Наслідками, у статтях цього розділу КК названі: загибель однієї чи кількох осіб, тяжкі, середньої тяжкості тілесні ушкодження, а також велика матеріальна шкода, інші тяжкі наслідки.

Відповідальність за транспортні злочини диференційована залежно від тяжкості наслідків, що наступили. Тому тяжкі тілесні ушкодження, загибель однієї чи кількох осіб, в деяких статтях вказуються як кваліфікуючі обставини.

До інших тяжких наслідків відносяться: заподіяння потерпілому тяжких або середньої тяжкості тілесних ушкоджень, а також велика матеріальна шкода.

При встановленні матеріальної шкоди, яка заподіюється транспортними злочинами, необхідно враховувати вартість знищених або пошкоджених транспортних засобів, вантажів, шляхів сполучення, споруд на них тощо.

Своєрідними наслідками, вказаними в деяких статтях, є створення небезпеки для життя людей або настання інших тяжких наслідків. Така небезпека створюється внаслідок порушення правил безпеки руху або експлуатації транспорту, недоброякісного ремонту або пошкодження шляхів сполучення чи транспортних засобів. У технічній системі транспорту відбуваються певні зміни і створюється реальна можливість настання тяжких наслідків, тобто висока ступінь імовірності їхнього настання. Ці зміни в технічній системі транспорту порушують нормальне її функціонування, чим заподіюється шкода об'єкту злочину. Така небезпека (загроза) виступає і як ознака злочинного діяння, і як своєрідний наслідок, нерозривний з ним. Обов'язковим у таких ситуаціях є встановлення причинного зв'язку між діянням особи і змінами, що відбулися в технічній системі транспорту.

Третьою обов'язковою ознакою об'єктивної сторони злочинів з матеріальним складом є причинний зв'язок між діянням і наслідками, що наступили. За справами цієї категорії для його встановлення призначаються експертизи.

Суб'єктивна сторона транспортних злочинів характеризується залежно від складності її об'єктивної сторони. Злочини з формальним складом вчинюються з прямим умислом. У злочинах з матеріальним складом необхідно встановлювати психічне ставлення особи до діяння і його наслідків, що має важливе значення для кваліфікації та призначення покарання.

Суб'єктом транспортних злочинів є особа, яка досягла 16-річного віку. Лише за пошкодження шляхів сполучення та транспортних засобів (ст. 277 КК), угон або захоплення залізничного рухомого складу, повітряного, морського чи річкового судна (ст. 278 КК), а також за незаконне заволодіння транспортним засобом (частини 2 і 3 ст. 289 КК) відповідальність настає з 14-річного віку.

Деякі транспортні злочини може вчиняти лише працівник транспорту, тобто спеціальний суб'єкт.

Таким чином, *під транспортними злочинами* слід розуміти передбачені кримінальним законом суспільне небезпечні діяння, що посягають на безпеку руху та експлуатації всіх видів механічного транспорту, а також магістрального трубопровідного транспорту.

В розділі XI Особливої частини КК ці злочини розташовані в певній послідовності. При цьому враховується тяжкість злочину, а також вид транспорту, яким він вчиняється. На першому місці стоять злочини, які вчиняються на залізничному, водному чи повітряному транспорті (статті 276—285 КК), на другому – на автомобільному і міському електротранспорті (статті 286—290 КК). Завершують главу злочини, що виражаються в порушенні чинних на транспорті правил та в пошкодженні магістральних трубопроводів (статті 291 і 292 КК).

Розміщення транспортних злочинів у певній послідовності дає можливість більш правильно конструювати санкції цих статей, що підвищить ефективність кримінально-правових заходів боротьби з цими посяганнями, поліпшить статистичний облік цих злочинів тощо.

. Крім того, у статтях цього розділу законодавець передбачає інші кваліфікуючі обставини, такі як:

- вчинення злочину; за попередньою змовою групою осіб (ч. 2 ст. 278, ч. 2 ст. 280, ч. 2 ст. 289, ч. 2 ст. 292 КК);
- організованою групою (ч. 3 ст. 278, ч. 3 ст. 280, ч. 3 ст. 289, ч. 3 ст. 292 КК);
- поєднане з насильством, яке не є небезпечним для життя чи здоров'я потерпілого або з погрозою застосування такого насильства (ч. 2 ст. 278, ч. 2 ст. 289 КК);
- поєднане з насильством, небезпечним для життя чи здоров'я потерпілого або з погрозою застосування такого насильства (ч. 3 ст. 278, ч. 3 ст. 280, ч. 3 ст. 289 КК);
- вчинення злочину повторно (ч. 2 ст. 280, ч. 2 ст. 289, ч. 2 ст. 292 КК).

Розглянемо ці обставини. Поняття групи, яка вчинила ці злочини за попередньою змовою або організованою групою, дається в ст. 28 КК.

Якщо така організована група озброєна вогнепальною чи холодною зброєю і має за мету напад на транспортні підприємства, установи, організації чи на окремих осіб, то відповідальність настає за бандитизм (ст. 257 КК).

Під насильством, яке не є небезпечним для життя чи здоров'я потерпілого слід розуміти нанесення ударів, побоїв, викручування рук, утримання, зв'язування або позбавлення волі іншим способом, заподіяння легкого тілесного ушкодження, яке не спричинило короточасного розладу здоров'я або незначної втрати працездатності. Психічне насильство проявляється в погрозі застосування зазначеного фізичного насильства.

Небезпечним для життя і здоров'я насильством визнається заподіяння потерпілому легкого тілесного ушкодження, яке спричинило короточасний розлад здоров'я або незначну втрату працездатності, середньої тяжкості або тяжкого тілесного ушкодження, а також інші насильницькі дії, які не заподіяли вказаних наслідків, але були небезпечними в момент застосування такого насильства. Це насильство, що викликало втрату свідомості, здавлювання шиї, скидання з транспортного засобу, що рухається, застосування спеціальних засобів, зброї тощо. Психічне насильство проявляється в погрозі застосування такого ж фізичного насильства.

Повторністю злочинів відповідно до ч. 1 ст. 32 КК визнається вчинення двох або більше злочинів, передбачених тією самою статтею або частиною статті Особливої частини КК. Наприклад, повторним вважається заволодіння транспортним засобом якщо йому передувало таке ж заволодіння (ч. 2 ст. 289 КК).

Залежно від видового об'єкта, усі автотранспортні злочини можна умовно поділити на такі групи:

- 1) Злочини проти безпеки руху та експлуатації залізничного, водного чи повітряного транспорту.
- 2) Злочини проти безпеки руху та експлуатації транспорту, пов'язані з пошкодженням шляхів сполучення, транспортних засобів, їх угоном, захопленням або іншими умисними діями, що дезорганізують роботу транспорту.
- 3) Злочини пов'язані з порушенням правил безпеки дорожнього руху або експлуатації транспорту.

4) Інші злочини, пов'язані з порушенням чинних на транспорті правил.

Основним безпосереднім об'єктом злочину виступає безпека дорожнього руху та експлуатації транспорту. Додатковим обов'язковим об'єктом можуть виступати здоров'я або життя людини.

Злочин може бути вчинений тільки під час керування транспортними засобами. Під *транспортними засобами* слід розуміти всі види автомобілів, трактори й інші самохідні машини, трамваї і тролейбуси, а також мотоцикли та інші механічні транспортні засоби. Поняття механічного транспортного засобу як такого, що приводиться в рух за допомогою двигуна, визначають також Правила дорожнього руху. Цей термін поширюється на трактори, самохідні машини і механізми (крім транспортних засобів, робочий об'єм двигуна яких не перевищує 50 куб. см), а також тролейбуси та транспортні засоби з електродвигуном потужністю понад 3 кВт.

Поняттям інші самохідні машини охоплюються дорожні, будівельні, сільськогосподарські та інші спеціальні самохідні машини (автокрани, екскаватори, скрепери, грейдери, дорожні катки, асфальтоукладачі, автотранспортувачі, збиральні комбайни тощо). Сюди також відносяться різного роду всюдиходи, аероплани, амфібії тощо, крім мопедів, які мають двигун з робочим обсягом до 50 куб. см.

Об'єктивна сторона злочину характеризується наступними ознаками:
а) порушення правил безпеки дорожнього руху або експлуатації транспорту;
б) суспільно небезпечні наслідки – за ч. 1 – середньої тяжкості тілесні ушкодження; в) причинний зв'язок між порушенням і наслідками. Склад злочину матеріальний.

Порушення правил безпеки дорожнього руху або експлуатації транспорту – це дія або бездіяльність особи, яка керує транспортним засобом, пов'язана з порушенням однієї або кількох вимог Правил дорожнього руху або інших нормативних актів, що регламентують безпеку дорожнього руху чи експлуатацію транспорту.

Найчастіше порушення правил безпеки дорожнього руху дістають вияв у перевищенні встановленої швидкості руху або в неправильному її виборі, порушенні правил проїзду перехрест'я або зупинок транспорту загального користування, правил обгону тощо.

Порушення правил експлуатації – це порушення правил перевезення людей або вантажу, експлуатація транспортного засобу з несправною гальмовою системою або рульовим керуванням тощо.

Порушення правил експлуатації також полягає в недотриманні водієм технічних умов експлуатації, порушенні порядку перевезення пасажирів, неправильному завантаженні, укладанні і закріпленні вантажів, експлуатації технічно несправних транспортних засобів тощо.

У випадках, коли передбачені ст. 286 КК суспільно небезпечні наслідки настали через порушення правил безпеки дорожнього руху або експлуатації транспорту двома або більше водіями транспортних засобів, необхідно з'ясовувати характер порушень, які допустив кожен із них, а також чи не було порушення зазначених правил одним водієм їх недодержання іншим і чи мав перший можливість уникнути дорожньо-транспортної події та її наслідків. При цьому треба мати на увазі, що за певних умов виключається кримінальна відповідальність особи, яка порушила правила дорожнього руху вимушено, через створення аварійної ситуації іншою особою, котра керувала транспортним засобом.

Суб'єктивна сторона злочину характеризується подвійною (складною) формою вини.

Суб'єкт злочину – спеціальний – особа, що досягла 16-річного віку і керує транспортним засобом.

Кваліфікуючими ознаками злочину виступають:

- за 2 ст. 286 КК – порушення правил безпеки дорожнього руху або експлуатації транспорту особою, яка керує транспортним засобом, якщо вони спричинили смерть потерпілого або заподіяли тяжке тілесне ушкодження.

- за 3 ст. 286 КК – порушення правил безпеки дорожнього руху або експлуатації транспорту особою, яка керує транспортним засобом, якщо вони спричинили загибель кількох осіб.

Відповідно до судової практики дії особи, яка, керуючи транспортним засобом, двічі порушила в різний час правила безпеки дорожнього руху або експлуатації транспорту, внаслідок чого у кожному з цих випадків загинула одна людина, треба кваліфікувати за ч. 2, а в тому випадку, коли смерть двох і більше осіб є наслідком однієї й тієї самої транспортної події, тобто одного чи пов'язаних між собою кількох порушень правил безпеки дорожнього руху або експлуатації транспорту, – за ч. 3 ст. 286 КК.

Предметом злочину є ідентифікаційний номер, номер двигуна, шасі або кузова, номерна панель з ідентифікаційним номером транспортного засобу. Предметом цього складу злочину не можна розглядати державний номерний знак транспортного засобу, оскільки це не передбачено диспозицією даної статті.

Об'єктивна сторона злочину проявляється у діях, пов'язаних зі знищенням, підробкою або заміною ідентифікаційного номера, номерів двигуна, шасі, кузова, або заміною без дозволу відповідних органів номерної панелі з ідентифікаційним номером транспортного засобу.

Знищення ідентифікаційного номера, номерів двигуна, шасі або кузова – це їх повна ліквідація, внаслідок чого відповідний транспортний засіб або його частину неможливо ототожнити.

Підробка ідентифікаційного номера транспортного засобу (двигуна, шасі, кузова) означає повну або часткову зміну будь-яким способом (перебиванням, наплавленням, витравленням тощо) частини або всього номера.

Заміна ідентифікаційного номера, номерів двигуна, шасі або кузова означає повну заміну відповідних частин механічного транспортного засобу з нанесеними на них номерами.

Заміна без дозволу відповідних органів номерної панелі з ідентифікаційним номером транспортного засобу означає використання такої панелі іншого транспортного засобу без внесення відповідних змін у свідоцтво про реєстрацію транспортного засобу.